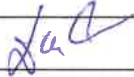
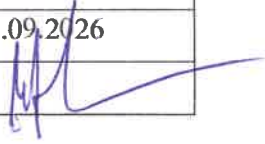

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI
DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ AL
PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL
DE URGENȚĂ ROMAN**

	Elaborat	Avizat	Aprobat
Nume Prenume:	Dr. Danciu Constantin	Ec. Rus Magda	Dr. Andrici Maria
Funcție:	Președinte Consiliu etic	Președinte Comisie de Monitorizare SCIM	Manager
Data:	01.09.2026	02.09.2026	03.09.2026
Semnătura:			

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

CUPRINS

1. Domeniu de aplicare
2. Obiective
3. Definiții
4. Referințe normative
5. Norme generale de conduită etică și deontologie profesională a personalului care își desfășoară activitatea în cadrul Farmaciei
6. Concepte și principii de bază în relația personal medical și de îngrijiri medicale-pacienți
7. Norme generale de conduită etică și deontologie profesională ale personalului medical și de îngrijiri medicale
8. Norme de conduită etică și deontologie profesională specifice medicilor
9. Norme de conduită etică și deontologie profesională specifice asistenților medicali
10. Norme generale de conduită etică și deontologie profesională a personalului contractual
11. Coordonarea, monitorizarea și controlul aplicării normelor de conduită etică și deontologie profesională
12. Dispoziții finale

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

1. DOMENIU DE APLICARE

1.1. Prezentul Cod de conduită documentează un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se desfășoară activitățile în cadrul Spitalului Municipal de Urgență Roman.

1.2. Normele de conduită etică și profesională prevăzute de prezentul Cod sunt obligatorii pentru întreg personalul care își desfășoară activitatea în cadrul Spitalului Municipal de Urgență Roman.

2. OBIECTIVE

2.1. Obiectivele prezentului Cod vizează asigurarea suportului de creștere a calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public precum și eliminarea birocrației și a faptelor de corupție din cadrul spitalului prin:

a) reglementarea normelor de conduită etică și profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului spitalului și al personalului contractual;

b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea salariaților SMU Roman, în exercitarea funcției;

c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între persoanele care se adresează instituției noastre și salariații din cadrul spitalului și între aceste persoane și autoritatea publică locală.

3. DEFINIȚII. ABREVIERI

3.1. Definiții

Etica medicală = ansamblul de reguli de conduită a profesioniștilor din domeniul sănătății față de pacienții lor.

Deontologie = doctrină a moralei profesionale cuprinzând ansamblul normelor și obligațiilor specifice unei activități umane.

Conflict de interese = conflict care decurge în situația în care interesul personal contravine interesului public, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității.

Vulnerabilitatea etică = orice slăbiciune în modul de funcționare al unei unități sanitare, care poate determina sau favoriza apariția unui incident de etică.

Riscul de apariție a unui incident etic = probabilitatea de apariție a unei amenințări ce vizează respectarea principiilor deontologice și morale la nivelul unității sanitare.

Incidentul de etică = situația de potențială nerespectare a principiilor morale sau deontologice, identificată la nivelul sistemului de sănătate sau în administrația sistemului de sănătate.

Mecanismul de feed-back al pacientului = ansamblul de măsuri și de proceduri care au drept obiectiv creșterea gradului de încredere al pacienților cu privire la calitatea serviciilor oferite în cadrul spitalelor publice prin analiza feedback-ului pacienților cu privire la calitatea serviciilor oferite, a gradului de respectare a drepturilor și obligațiilor atât de către pacienți, cât și de către cadrele medico-sanitare. Mecanismul include și o componentă de gestionare a sesizărilor ce privesc incidente de etică petrecute în unitatea sanitară prin intermediul Consiliului de etică.

Speța = sesizarea cu caracter etic înregistrată în activitatea unui spital public. Speța poate viza și serviciile externalizate din cadrul unității sanitare.

Avizul de etică = decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, formulată de membrii CE, referitoare la o speță sesizată în activitatea curentă a spitalului public. Avizul de etică are caracter obligatoriu, în baza deciziei asumate de managerul unității sanitare.

Hotărârea = decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, pe analiza unor situații ori cazuri cu caracter similar sau pe experiență. Hotărârea are caracter general și rol preventiv sau de îmbunătățire a activității unității sanitare din perspectiva limitării și diminuării incidentelor de etică.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

3.2. Abrevieri

SMUR – Spitalul Municipal de Urgență Roman

MS – Manager spital

CE – Consiliu etic

OAMGMAMR – Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România

ANI – Agenția Națională de Integritate

CM – Colegiul Medicilor

DNA – Direcția Națională Anticorupție

DSP – Direcția de Sănătate Publică

ROF – Regulamentul de Organizare și Funcționare

RI – Regulamentul Intern

4. REFERINTE NORMATIVE

- Ordinul nr. 1502/2016 pentru aprobarea componentei și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice;
- Ordinul nr. 1501/2016 din 19 decembrie 2016 privind aprobarea implementării mecanismului de feedback al pacientului în spitalele publice;
- Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, cu toate modificările ulterioare specifice (R);
- Legea nr. 544/12.10.2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu actualizările specifice ulterioare;
- Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 95/2006 privind reforma din domeniul sănătății, cu toate modificările specifice ulterioare;
- Hotărârea Colegiului Medicilor din România nr. 2/2025 privind aprobarea Codului de deontologie medicală al Colegiului medicilor din România;
- Hotărârea Colegiului Medicilor din România nr. 3/2026 pentru modificarea Codului de deontologie medicală al Colegiului medicilor din România, adoptat prin hotărârea Adunării generale a Colegiului Medicilor din România nr. 2/2025;
- O.U.G. nr. 144/2008 privind exercitarea profesiilor de asistent medical generalist, asistent medical și moașă, cu toate modificările specifice ulterioare;
- Hotărârea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etică și deontologie al asistentului medical generalist, a asistentului medical și al moașei din România;
- Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului medical, cu toate modificările ulterioare;
- Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului cu toate modificările ulterioare;
- Legea nr. 27/2026 pentru completarea Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003;
- Ordinul nr. 75/2010 al MS pentru aprobarea regulilor de buna practică farmaceutică.
- Legea nr. 266/2008 a farmaciei (R);
- Ordinul ministrului Sănătății nr. 446/18.04.2017 privind aprobarea Standardelor, Procedurii și metodologiei de evaluare și acreditare a spitalelor;
- Ordinul nr.1312/250/2020 - privind organizarea și funcționarea structurii de management al calității serviciilor de sănătate în cadrul unităților sanitare cu paturi și serviciilor de ambulanță, în procesul de implementare a sistemului de management al calității serviciilor de sănătate și siguranței pacientului;
- Ordinul SGG nr. 600/07.05.2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

4.2. Standarde

- SR EN ISO 9001:2015 – Sisteme de management al calității. Cerințe.

4.3. Reglementări interne

ROF

RI

Regulamentul de organizare și funcționare al CE

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

5. NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ÎN CADRUL FARMACIEI

5.1. Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie să aibă în centrul atenției sale binele pacientului și al publicului în general.

5.2. Farmacistul este răspunzător pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitățile asumate în exercitarea profesiei sale.

5.3. În vederea îndeplinirii dispozițiilor art. 5, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- a. să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de buna practică din domeniul sau de activitate;
- b. să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- c. să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independența profesională;
- d. să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- e. să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f. să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
- g. să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
- h. să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
- i. să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;
- j. să se asigure că serviciile sale au fost percepute și înțelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reușita tratamentului;
- k. să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intra în atribuții, conform legii.

5.4. Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.

5.5. Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.

5.6. Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

5.7. Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.

5.8. Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

- a. când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b. când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c. când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d. stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e. în alte situații prevăzute de lege.

5.9. Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

5.10. Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

- a. să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
- b. să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
- c. să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire sau distrugere.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

6. CONCEPTE ȘI PRINCIPII DE BAZĂ ÎN RELAȚIA PERSONAL MEDICAL ȘI DE ÎNGRIJIRI MEDICALE - PACIENȚI

6.1. La baza relației pacient-personal medical și de îngrijiri medicale stau următoarele concepte:

- a. sănătate omului este țelul suprem al actului medical,
- b. obligația personalului care compune corpul medical este de a apăra sănătatea fizică și mentală a omului, de a ușura suferințele, în respectul vieții și demnității persoanei umane, fără discriminări în funcție de vârstă, rasă, sex, etnie, religie, naționalitate, condiție socială, ideologie politică sau orice alt motiv, în timp de pace, precum și în timp de război,
- c. respectul datorat persoanei umane nu trebuie să înceteze nici după decesul acestuia.

6.2 Principiile de bază care guvernează conduita etică și profesională a personalului medical și de îngrijire sunt:

- a. exercitarea profesiilor medicale se face exclusiv în respect față de viața și persoana umană,
- b. în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică,
- c. respectarea în orice situație a drepturilor pacientului,
- d. colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacienților,
- e. acordarea serviciilor medicale se face la standarde de calitate cât mai ridicate, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără nici un fel de discriminare,
- f. în exercitarea profesiilor medicale trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale,
- g. personalul medical și de îngrijiri medicale trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în nici un fel profesia sau să submineze încrederea pacientului,
- h. prioritatea interesului pacientului- principiu conform căruia întreg corp medical al spitalului are îndatorirea de a considera interesul pacientului mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției,
- i. asigurarea egalității de tratament al pacientului, principiu conform căruia personalul are îndatorirea de a aplica același regim în situații identice sau similare,
- j. profesionalismul- principiu conform căruia întreg corp medical are obligația de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate,
- k. imparțialitatea și nediscriminarea- principiu conform căruia personalul medical are obligația de a adopta o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției/postului pe care îl ocupă,
- l. integritatea morală- principiu conform căruia personalului medical și de îngrijire îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj sau beneficiu moral sau material,
- m. libertatea gândirii și a exprimării- principiu conform căruia personalului medical și de îngrijire poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri,
- n. cinstea și corectitudinea- principiu conform căruia activitățile desfășurate de personalul medical și de îngrijiri medicale în exercitarea atribuțiilor funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării pacienților.

7. NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ ALE PERSONALULUI MEDICAL ȘI DE ÎNGRIJIRI MEDICALE

7.1. Asigurarea unui serviciu public de calitate

- a. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

lor în practică, în scopul realizării competenței instituției, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

- b. În exercitarea funcției/postului ocupat în cadrul structurii medicale, personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în intergritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.
- c. Activitatea medicală poate fi desfășurată doar dacă personalul încadrat în unitate are o pregătire și practică suficientă în domeniu.
- d. Dacă personalul medical/îngrijiri medicale consideră că nu are suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura actul medical/asistența medicală corespunzătoare, va solicita un consult/colaborare cu alți specialiști.
- e. Personalul medical și de îngrijiri medicale poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale.
- f. Din momentul în care a răspuns unei solicitări, personalul medical și de îngrijiri medicale este obligat să asigure pacientului îngrijiri medicale calificate, în limita competenței profesionale și/sau să îndrume spre programare pacientul către o unitate medicală sau un specialist cu competențe superioare.
- g. Încrederea pacientului constituie reflectarea poziției morale relația sa cu medicul și asistentul medical este susținută de calitățile morale înalte, de abilitățile profesionale ale personalului medical și de îngrijiri medicale, manifestându-se prin convingerea personală de a respecta recomandările și prescripțiile medicale.
- h. Încrederea pacientului prezintă un indiciu al calității serviciului medical și este influențată direct de autoritatea profesională.
- i. Fiecare membru comunității medicale are obligația de a susține autoritatea profesională prin respectarea unor categorii etice comune generale, precum cinstea, demnitatea, disciplina, bunăvoința, politețea, respectul dezinteresat față de oameni.
- j. Profesia medicală este incompatibilă cu duritatea, apatia, ignoranța, indiferența, aroganța, nerăbdarea, care afectează și discreditează atât autoritatea unui membru în parte, cât și a colectivului profesional, al medicinei în ansamblu.

7.2. Respectarea Constituției și a legilor

- a. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
- b. Personalul medical și de îngrijiri medicale trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.
- c. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația morală să aducă la cunoștință organelor competente orice situație care ar putea prezenta pericol pentru sănătatea publică.

7.3. Loialitatea față de spital

- a. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul spitalului în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
- b. Personalului medical și de îngrijiri medicale i se interzice:
 - a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea spitalului, cu politicile și strategiile adoptate sau cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 - b) să facă aprecieri în legătura cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care spitalul are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

c) să dezvăluie informații care nu au caracter de interes public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției/postului ocupat, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor salariați, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva instituției publice în care își desfășoară activitatea.

c. Prevederile paragrafului 7.3. (a) se aplică și după încetarea raportului de muncă sau a contractului de altă natură încheiat cu spitalul în condițiile legii.

7.4. Libertatea opiniilor

a. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor spitalului, de a respecta libertatea opiniilor și a nu se lăsa influențați de considerente personale.

b. În exprimarea opiniilor, personalul medical și de îngrijiri medicale trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

7.5. Activitatea publică

a. Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de către managerul spitalului, în condițiile legii.

b. Personalul desemnat să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare, încredințat de MS.

c. În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, personalul poate participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al instituției în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

7.6. Activitatea politică

a. În exercitarea funcției deținute, personalului medical și de îngrijiri medicale i se interzic:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;

d) să afișeze în cadrul instituției însemne sau obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

7.7. Folosirea imaginii proprii

a. În considerarea funcției pe care o deține, personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a nu permite utilizarea numelui său, sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

7.8. Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor profesiei medicale și de îngrijiri medicale

a. În relațiile cu personalul din cadrul spitalului precum și cu persoanele fizice (pacienți, aparținători) sau juridice, personalul medical și de îngrijiri medicale este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

b. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției, precum și ale persoanelor (pacienți, aparținători /reprezentanți legali) cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:

a) întrebuițarea unor expresii jignitoare;

b) dezvăluirea aspectelor vieții private;

c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

c. Personalul medical și de îngrijiri medicale trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor de sănătate ale pacienților.

d. Personalul medical și de îngrijiri medicale are obligația să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorității publice, prin:

- promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;

- eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspect privind naționalitatea pacienților, aparținătorilor a personalului sanitar, precum și orice expresie sau act capabil să compromită încrederea în medicul curant și autoritatea acestuia, constituie o încălcare a regulilor etice;

- personalul medical și de îngrijiri medicale va solicita părerea altor colegi sau va recomanda pacientului consultarea altor colegi ;

- în cazul în care pacientul este consultat de un grup de specialiști, aceștia se vor retrage pentru a discuta cazul iar după ce specialiștii vor ajunge la un consens, medicul curant va comunica pacientului rezultatul consultului;

- în cadrul consultului medical comun se va păstra atmosfera de stimă și respect reciproc și se va exclude orice manifestare de superioritate față de medicul curant. Cazul respectiv și observațiile critice nu se vor discuta în prezența pacientului, sau a altor persoane străine, chiar dacă este vorba de personal medical și de îngrijiri medicale ce se află în subordine;

- medicul care a fost invitat pentru consult, nu va examina ulterior pacientul din proprie inițiativă și fără aprobarea medicului curant, cu excepția cazurilor de urgență;

- dacă în urma consultului de către un grup de specialiști, avizul acestora diferă fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat despre acest fapt.

7.9. Informarea pacientului

a. La internare sau pe parcursul furnizării serviciilor de sănătate, după caz, medicul curant are obligația să aducă la cunoștința pacientului faptul că are dreptul de a cere să nu fie informat în cazul în care informațiile medicale prezentate i-ar cauza suferință, precum și dreptul de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

b. Acordul pacientului privind desemnarea rudelor sau prietenilor care pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament se exprimă în scris, prin completarea formularului prevăzut în norme.

c. Personalul medical și de îngrijiri medicale trebuie să ofere pacientului, la cerere a acestuia, informații depline despre starea sănătății sale, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

d. Informațiile se aduc la cunoștință pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate; în cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă ori în limba pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.

e. Maniera de prezentare a informației necesită o tentă de optimism, trebuie să inspire speranță și încredere, fără a omite importanța factorului psihic.

f. Diagnosticul grav va fi adus la cunoștința pacientului cu prudență și tact, ținându-se cont de starea psihică a acestuia.

g. Cu cât actul medical preconizat este mai complex și mai riscant, cu atât informarea pacientului cu privire la riscurile și alternativele posibile trebuie să fie mai amplă.

h. Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

i. Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- j. Personalul medical si de ingrijiri medicale trebuie să respecte dreptul de decizie al pacientului, fără a-i impune convingerile personale și fără a exercita presiuni psihice asupra acestuia.
- k. Diagnosticul va fi comunicat familiei doar cu consimțământul pacientului.
- l. Personalul medical si de ingrijiri medicale trebuie să respecte dreptul de decizie al pacientului, fără a-i impune convingerile personale și fără a exercita presiuni psihice asupra acestuia.
- m. Pacientul are dreptul de a fi consiliat și programat la următoarea consultație sau investigație necesară stabilirii diagnosticului, printr-un mecanism creat la nivelul unității medicale în care s-a desfășurat consultația. Acest lucru va fi responsabilitatea medicului curant.
- n. Toate persoanele asigurate au dreptul la o a doua consultație medicală, plătită de sistemul de asigurări medicale, cu scopul de a obține a doua opinie medicală pe baza investigațiilor medicale existente sau suplimentar solicitate, dacă aceasta este justificată. Aceasta se poate realiza fie prin bilet de trimitere la un spital de rang superior sau se poate face chiar la nivelul spitalului prin consultul altui coleg de specialitate.

7.10. Confidențialitatea și secretul profesional

- a. Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.
- b. Confidențialitatea este dreptul pacientului de a nu divulga informații referitoare la starea sănătății sale fizice și psihice, aspectele intime ale vieții personale.
- c. Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.
- d. În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.
- e. Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care această imixtiune influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.
- f. Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.
- g. Pacientul are acces la datele medicale personale.
- h. Secretul profesional este obligația personalului medical si de ingrijiri medicale de a nu divulga unor terțe persoane informația cunoscută în cadrul activității sale profesionale fără acordul pacientului, cu excepția situațiilor expres prevăzută de lege.

7.11. Consimțământul / acordul informat al pacientului

- a. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală asumându-și, în scris, răspunderea pentru decizia sa.
- b. Consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.
- c. Pentru a fi supus la metode de prevenție, diagnostic și tratament, cu potențial de risc pentru pacient, după explicarea lor de către medic/asistent medical, pacientului i se solicită acordul scris.
- d. În obținerea acordului scris al pacientului, medicul, asistentul medical/moasa sunt datori să prezinte pacientului informații la un nivel științific rezonabil pentru puterea de înțelegere a acestuia.
- e. Informațiile trebuie să conțină: diagnosticul, natura și scopul tratamentului, riscurile și consecințele tratamentului propus, alternativele viabile de tratament, riscurile și consecințele lor, prognosticul bolii fără aplicarea tratamentului.
- f. Vârsta legală pentru exprimarea consimțământului informat este de 18 ani. Minorii își pot exprima consimțământul în absența părinților sau reprezentantului legal, în următoarele cazuri:
 - situații de urgență, când părinții sau reprezentantul legal nu pot fi contactați, iar minorul are discernământul necesar pentru a înțelege situația medicală în care se află;
 - situații medicale legate de diagnosticul și/sau tratamentul problemelor sexuale și reproductive, la solicitarea expresă a minorului în vârstă de peste 16 ani.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- g. Atunci când reprezentantul legal sau ruda cea mai apropiată nu poate fi contactat, medicul, asistentul medical/moașa pot solicita autorizarea efectuării actului medical autorității tutelare sau pot acționa fără acordul acesteia în situații de urgență, când intervalul de timp până la exprimarea acordului ar pune în pericol, în mod ireversibil, sănătatea și viața pacientului.
- h. Când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență, personalul medical are dreptul să deducă acordul pacientului dintr-o exprimare anterioară a voinței acestuia.
- i. În situația în care, pentru efectuarea unei intervenții medicale, se solicita consimțământul reprezentantului legal al pacientului, acesta trebuie să fie implicat în adoptarea deciziei, în limitele capacității sale de înțelegere.
- j. În situația în care medicul considera că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, unitățile au obligația efectuării în cel mai scurt timp posibil a demersurilor pentru constituirea comisiei de arbitraj de specialitate, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.
- k. Comisia de arbitraj este constituită din 3 medici pentru pacienții internați în spitale și din 2 medici pentru pacienții din ambulator.
- l. În cazul când motivul incertitudinilor depășește competența profesională și are aspect social, juridic sau alt aspect non-medical, se recomandă consultarea comitetului de etică existent, care se va pronunța în acest sens prin emiterea recomandărilor respective.
- m. Consimțământul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.
- n. Consimțământul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale în învățământul medical clinic și la cercetarea științifică.
- o. Nu pot fi folosite pentru cercetare științifică persoanele care nu sunt capabile să își exprime voința, cu excepția obținerii consimțământului de la reprezentantul legal și dacă cercetarea este făcută și în interesul pacientului.
- p. Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicală fără consimțământul său, cu excepția cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului și evitării suspectării unei culpe medicale.

7.12. Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

- a. Salariații nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

7.13. Participarea la procesul de luare a deciziilor

- a. În procesul de luare a deciziilor salariații au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în limita competențelor profesionale cu respectarea prevederilor etice și deontologice.
- b. Personalul medical și de îngrijiri medicale au obligația de a nu promite luarea unor decizii de către spital sau de către alți salariați sau îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat de către unii salariați.
- c. Toți salariații spitalului trebuie să colaboreze corect și cinstit cu colegialitate și în limita atribuțiilor profesionale în luarea de decizii și să nu permită ca unii salariați să fie favorizați pe nedrept față de alții.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

8. NORME DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ SPECIFICE MEDICILOR

8.1. Comportamentul medicului în societate

8.1.1. Medicul are obligația de a menține permanent o conduită demnă și responsabilă în societate, păstrând o stare fizică și psihică adecvată exercitării profesiei.

8.1.2. Este interzis orice comportament sau atitudine care ar putea afecta capacitatea de judecată profesională sau prestigiul profesiei medicale, indiferent de contextul în care acestea se manifestă.

8.1.3. În înțelesul prezentului cod, următoarele noțiuni sunt definite astfel:

a) diligență - standard de conduită al medicului, constând în exercitarea profesiei cu responsabilitate, atenție, profesionalism și prudență, fără obligația de a garanta vindecarea pacientului;

b) clauză de conștiință - dreptul medicului de a refuza un act profesional contrar convingerilor sale morale, religioase sau etice, fără a pune în pericol viața ori sănătatea pacientului, fără a încălca prevederile legale aplicabile și drepturile pacientului, cu condiția asigurării continuității îngrijirilor medicale.

8.2. Scopul și rolul profesiei medicale

8.2.1. Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice ale ființei umane.

8.2.2. Actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita fără discriminare.

8.2.3. În toate situațiile, actul medical, în orice formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea demnității umane ca valoare fundamentală.

8.2.4. Respectul trebuie să continue și după decesul pacientului.

8.3. Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane

8.3.1. În deciziile sale profesionale, medicul trebuie să se asigure că viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică ale pacientului primează în raport cu interesul societății sau al științei.

8.4. Obligația respectării normelor profesionale și de conduită

8.4.1. Medicul trebuie să depună diligențele și să se asigure că deciziile profesionale și intervențiile medico-chirurgicale realizate respectă normele profesionale și de conduită medicală.

8.4.2. Medicul este obligat să respecte principiul practicării medicinei bazate pe dovezi.

8.5. Caracterul liberal al profesiei medicale și independența profesională

8.5.1. Medicul își apără independența profesională și respinge orice ingerință în decizia profesională din rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

8.5.2. Medicul va depune diligențe pentru a optimiza din punct de vedere medical modul de alocare a resurselor disponibile pentru pacienții săi, pe criterii juste, echitabile și prudente.

8.5.3. Medicul are dreptul și obligația de a refuza orice dispoziție administrativă care contravine standardelor medicale, bunelor practici sau siguranței pacientului, fără a putea fi sancționat pentru acest refuz justificat.

8.5.4. Medicul are libertatea de a lua deciziile cu caracter medical pe care le consideră necesare pentru prevenția bolilor, diagnosticarea și tratarea pacientului, în limitele legii, în acord cu resursele disponibile, standardele de bună practică, ghidurile, protocoalele și procedurile operaționale aprobate.

8.5.5. În momentul încheierii unui contract având ca obiect activitatea profesională, medicul se va asigura că prevederile contractuale nu aduc atingere independenței sale profesionale, calității actului medical, legii sau normelor deontologice din prezentul cod.

8.6. Exercițiul profesiei medicale și caracterul necomercial al actului medical

8.6.1. Profesia medicală nu poate fi practică exclusiv ca o afacere/activitate comercială.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

8.6.2. Exercițarea profesiei medicale are un caracter științific, umanitar și etic, fiind orientată spre interesul pacientului, și nu urmărește doar obținerea unui câștig financiar ca scop principal.

8.6.3. Sunt interzise comportamentele care denaturează relația medicală în una comercială.

8.7. Caracterul relației medic-pacient

8.7.1. Relația medic-pacient este exclusiv profesională și are la bază competența medicului și respectarea de către pacient a recomandărilor medicale, în urma consimțământului informat.

8.7.2. Medicul își dedică întreaga știință și pricepere sănătății pacientului său.

8.7.3. Medicul va depune diligențe pentru a maximiza beneficiul medical pentru pacient, în funcție de situația medicală a acestuia, competența medicului curant și de resursele disponibile.

8.7.4. Medicul are obligația să facă demersurile necesare și posibile pentru a facilita transferul către altă unitate medicală, atunci când consideră că este în beneficiul pacientului.

8.7.5. Medicul nu garantează niciodată rezultatul actului medical.

8.8. Principiul specializării profesionale

8.8.1. Medicul își exercită profesia potrivit specialității și competențelor sale dobândite și atestate conform legii.

8.8.2. În cazul unor urgențe medico-chirurgicale amenințatoare de viață, medicul își poate depăși competența, indiferent de specialitate, până când un cadru medical cu specializare adecvată preia îngrijirea bolnavului.

8.8.3. Medicului îi este interzis să exprime opinii negative despre actul medical efectuat anterior de un confrate, cu excepția situațiilor în care este solicitat să exprime o opinie de specialitate în condițiile legii.

8.9. Principiul medicinei bazate pe dovezi științifice

8.9.1. Medicii au obligația de a respecta principiul medicinei bazate pe dovezi științifice, precum și de a promova opinii și mesaje medicale fundamentate pe dovezi științifice, pe adevăr științific verificabil, general acceptate și susținute de comunitatea medicală academică modernă, în conformitate cu legislația în vigoare, în limitele specialității și competențelor medicale deținute.

8.10. Reguli generale de comportament în activitatea medicală

8.10.1. Respectul față de confrăți

8.10.1.1. Medicul își va respecta confrății în toate împrejurările, având un comportament colegial și profesional.

8.10.1.2. Denigrarea sau subminarea publică a colegilor este incompatibilă cu demnitatea profesiei medicale și constituie faptă nedeontologică.

8.11. Comportamentul profesional și etic

8.11.1. Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional, a autorității și prestigiului profesiei medicale. 8.11.2. Medicul are obligația să își actualizeze permanent cunoștințele și pregătirea medicală, prin educație medicală continuă acreditată.

8.11.3. Medicul va depune diligențe pentru a-și desfășura activitatea profesională într-o manieră responsabilă pentru sănătatea publică.

8.11.4. Medicul are datoria de a aduce la cunoștința organelor competente orice situație medicală de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

8.11.5. Medicul are datoria de a optimiza beneficiul terapeutic raportat la riscurile procedurilor medicale și de a nu expune pacientul unui risc nejustificat.

8.11.6. Medicul are datoria să respecte membrii comunității medicale.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

8.11.7. Medicul cu atribuții de control și evaluare a activității unui confrate nu poate oferi opinii sau asistență medicală de specialitate pacienților medicului controlat sau evaluat și are obligația de a păstra confidențialitatea datelor la care a primit acces.

8.11.8. Medicul are obligația de a fi prudent atunci când se exprimă public asupra informațiilor medicale, asigurându-se că afirmațiile pe care le face în legătură cu acestea sunt susținute de dovezi științifice.

8.11.9. Medicul nu va profita de pacientul său sau de familia acestuia din punct de vedere financiar, profesional, social.

8.11.10. Angajarea medicului într-o relație intimă cu pacientul atât timp cât relația medic-pacient este în desfășurare constituie faptă nedeontologică.

8.11.11. Medicul nu poate accepta niciun fel de avantaje materiale sau morale pentru îndrumarea pacienților către alt coleg medic sau către o unitate sanitară publică sau privată.

8.11.12. Medicul nu poate să amâne un tratament, să refuze o metodă de diagnostic sau orice alt serviciu medical (inclusiv terapeutic) în sistemul public sau privat, sub motivul invocării nejustificate a lipsurilor materiale sau de altă natură, și să îndrepte pacientul către altă structură medicală unde medicul sau afiniile săi până la gradul IV au un interes patrimonial sau nepatrimonial.

8.11.13. Cazurile de urgență majoră și urgență vitală care sunt transferate către altă structură medicală, sub motivul lipsurilor materiale sau de altă natură, trebuie raportate structurii de control etic local, constituită conform legii la nivelul unității sanitare.

8.11.14. Medicul trebuie să evite inducerea în eroare a publicului sub orice formă prin care și-ar putea atribui în mod fals primatul asupra unor tehnici/proceduri la nivel regional/național/ internațional.

8.12. Limitele angajamentului profesional

8.12.1. Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințătoare de viață, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși specialitatea și competențele sale dobândite și atestate conform legii, capacitatea tehnică și dotarea materială ale unității sanitare. În aceste situații, medicul are obligația de a îndruma pacientul către alți medici sau alte unități sanitare pentru acordarea îngrijirilor medicale adecvate.

8.12.2. În relația medic-pacient medicul are datoria de a informa de la început pacientul despre natura și limitele angajamentului său profesional, urmând ca pe parcursul actului medical să informeze pacientul despre afecțiunea curentă, comorbiditățile existente, planul de tratament și recuperare.

8.12.3. Medicul are obligația de a acorda îngrijiri medicale pacienților, fără a-și pune în pericol propria siguranță.

8.13. Diligența de informare

8.13.1. Medicul va depune diligențe ca pacientul sau reprezentantul său legal să primească informații corecte, fundamentate științific, să înțeleagă informațiile medicale primite, natura și limitele relației medic-pacient și ale serviciilor medicale pe care pacientul urmează să le primească.

8.14. Colaborarea cu alți profesioniști din domeniul sănătății

8.14.1. Interacțiunile profesionale ale medicului cu alți medici sau profesioniști din domeniul sănătății trebuie să fie bazate pe colaborare, sprijin și respect reciproc, toleranță și nediscriminare. 8.14.2. Medicul care îndrumă pacientul către un confrate are datoria de a-i pune la dispoziție acestuia toate datele medicale de care dispune.

8.14.3. Medicul curant poate să ia în considerare recomandările altor confrăți referitoare la pacient, păstrându-și în același timp independența profesională.

8.14.4. Comunicarea interdisciplinară trebuie să fie clară, completă și promptă, asigurând continuitatea și coerența actului medical.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

8.15. Consultul în echipă

8.15.1. Medicul curant poate solicita, în beneficiul pacientului, consultul în echipă, urmând ca pacientul sau reprezentantul său legal să fie informat cu privire la opiniile medicale exprimate. Decizia finală aparține medicului curant.

8.15.2. În situația în care pacientul este evaluat de către o comisie medicală, responsabilitatea profesională revine în egală măsură tuturor membrilor comisiei.

8.16. Dreptul la o a doua opinie medicală

8.16.1. Medicul curant are datoria de a respecta dreptul pacientului la o a doua opinie medicală.

8.17. Circumstanțe care pot afecta independența profesională

8.17.1. Medicul are datoria de a evita circumstanțele care aduc atingere independenței sale profesionale.

8.17.2. Circumstanțele, potențiale sau reale, de natură a afecta independența profesională a medicului pot fi:

a) acceptarea situațiilor care pot afecta îngrijirile medicale acordate pacientului și necomunicarea acestora către structurile responsabile de corectarea lor;

b) orice înțelegere efectuată între medici, între medic și farmacist, între medic și personalul mediu sau auxiliar, între medic și orice persoane fizice sau juridice în scopul obținerii de avantaje patrimoniale și nepatrimoniale de către medic sau de către afinii săi până la gradul IV.

8.18. Refuzul acordării serviciilor medicale

8.18.1. Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințătoare de viață, medicul poate refuza relația cu un pacient sau acordarea îngrijirilor medicale în următoarele situații:

a) dacă aceasta este de natură să îi afecteze independența profesională, imaginea sau nu este conformă cu exercitarea profesiei;

b) dacă un pacient sau aparținătorii acestuia sunt agresivi verbal și/sau fizic;

c) dacă pacientul manifestă o atitudine ostilă și/sau ireverențioasă față de medic;

d) dacă i se solicită efectuarea unui act medical neconform cu valorile sale morale, pe baza clauzei de conștiință declarate anual în scris la colegiul teritorial, recomandând pacientului adresarea către un alt medic;

e) dacă pacientul sau reprezentantul său legal solicită efectuarea de acte medicale ilicite sau contrare principiilor etice.

8.18.2. În situațiile prevăzute la pct. 8.18.1 medicul îi va explica pacientului sau reprezentantului său legal motivele refuzului.

8.18.3. Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințătoare de viață, medicul poate refuza preluarea unui pacient nou doar în situațiile în care capacitatea sa profesională este depășită, iar acest lucru ar afecta calitatea îngrijirii. Decizia trebuie să fie justificată medical și profesional, nu subiectiv sau arbitrar. Refuzul trebuie exprimat într-un mod respectuos, fără discriminare, și justificat corespunzător.

8.18.4. Ori de câte ori este posibil, medicul va sprijini pacientul în identificarea unei alternative rezonabile pentru preluarea în îngrijire.

8.19. Aspecte generale

8.19.1. În exercitarea profesiei sale, medicul este obligat să respecte drepturile fundamentale ale pacientului și principiile etice în domeniul biomedical.

8.19.2. Este interzis medicului, în exercitarea profesiei sale, să impună pacientului opiniile sale personale de orice natură ar fi acestea.

8.19.3. Medicul nu trebuie să înceteze niciodată, în decursul vieții sale profesionale, să își însușească achizițiile științei medicale, în scopul îmbunătățirii cunoștințelor sale medicale.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- 8.19.4. Medicul trebuie ca, în conformitate cu abilitățile și cunoștințele sale, să contribuie la informarea obiectivă a publicului și autorităților medicale în ceea ce privește problemele medicale.
- 8.19.5. Medicul care oferă informații medicale în mass-media trebuie să verifice modul în care afirmațiile sale sunt făcute publice și să ia atitudine în cazul denaturării acestora.
- 8.19.6. Medicul nu poate trata un pacient fără a-l examina medical în prealabil, personal. Numai în cazuri excepționale, de urgență sau în cazuri de forță majoră (îmbolnăviri pe nave maritime aflate în mers, pe avioane în zbor, locuri inaccesibile sau în timp util) se vor da indicații de tratament prin mijloace de telecomunicații.
- 8.19.7. Medicul poate desfășura o activitate medicală doar dacă are pregătire și practica suficientă pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplică în cazuri de urgență vitală, care nu poate fi rezolvată altfel.
- 8.19.8. Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate, pentru utilizarea cărora are pregătirea necesară de specialitate și/sau suficientă practică. Nu sunt acceptate dispozitive artisanale, neomologate sau cumpărate individual de către pacienți.
- 8.19.9. În caz de pericol de moarte iminent, medicul trebuie să rămână lângă pacient atât timp cât este nevoie de ajutorul său profesional.
- 8.19.10. Pacientul nevindecabil trebuie tratat cu aceeași grijă și aceeași atenție ca și cel care are șanse de vindecare.
- 8.19.11. Medicul are obligația de a informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar și a șanselor de însănătoșire.
- 8.19.12. Medicul are obligația de a evita prin comportamentul sau crearea unei stări de disconfort pacientului prin exagerarea gravității stării de sănătate a acestuia.
- 8.19.13. Medicul are obligația de a păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă este solicitat și numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului.
- 8.19.14. Medicul nu trebuie să se implice în problemele legate de interesele materiale din familia pacientului său.
- 8.19.15. Medicul care se găsește în prezența unui bolnav sau rănit în pericol are obligația să îi acorde asistența la nivelul posibilităților momentului și locului sau să se asigure că cel în cauză primește îngrijirile necesare.
- 8.19.16. În caz de calamități naturale sau accidente în masă, medicul este obligat să răspundă la chemare, chiar să își ofere de bunăvoie serviciile medicale imediat ce a luat cunoștință despre eveniment.
- 8.19.17. Medicul poate refuza acordarea de îngrijiri de sănătate din motive personale sau profesionale temeinice, îndrumând pacientul spre alte surse de îngrijire medicală, cu excepția situațiilor de urgență.
- 8.19.18. Medicul este obligat să pună la dispoziție colegului care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz.
- 8.19.19. Medicul trebuie să fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale pentru a merita stimă și încrederea pacienților și a colaboratorilor.
- 8.19.20. Medicul nu trebuie să se folosească de un mandat electoral, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela.
- 8.19.21. Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale.
- 8.19.22. Informările privind serviciile medicale sunt acceptate, cu condiția să fie corecte, și se pot referi la:
- a) sediul profesional, orele de funcționare, conducerea spitalului;
 - b) specialitatea și titlul medicului;
 - c) metodele de diagnostic și tratament folosite. Aceste informații trebuie să se refere numai la metode de diagnostic și tratament fundamentate științific și acceptate în lumea medicală. Nu trebuie să conțină informații eronate sau care ar putea induce pacienții în eroare;

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- d) tarifele percepute sunt doar cele aprobate și publicate pe site-ul instituției.
- Aceste informații nu trebuie să inducă pacienților impresia că neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune în pericol starea de sănătate fizică sau psihică.
- 8.19.23. Medicul nu poate face reclamă unor medicamente sau bunuri medicale de consum.
- 8.19.24. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, făcută în scop științific, nu se consideră reclamă.
- 8.19.25. Medicul nu trebuie să facă propagandă în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără să sublinieze și rezervele ce se impun.
- 8.19.26. Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale.
- 8.19.27. Este interzisă medicului practician implicarea în distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.
- 8.19.28. Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonorează profesia medicală.
- 8.19.29. Orice medic trebuie să se abțină, chiar în afara vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea acesteia.
- 8.19.30. Medicul nu poate fi obligat să își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale.
- 8.19.31. Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate.
- 8.19.32. Orice practică neștiințifică este interzisă.
- 8.19.33. Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practică ilegal medicina, medicul având obligația de a sesiza existența unor astfel de situații conducerii spitalului.
- 8.19.34. Este interzisă emiterea oricărui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.
- 8.19.35. Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, medicii din spital încheie o asigurare de răspundere civilă de malpraxis medical, conform legislației în vigoare, la o firmă de specialitate acreditată.
- 8.19.36. Medicul trebuie să respecte dreptul persoanei în privința opțiunii libere asupra medicului său curant și chiar să faciliteze aceasta posibilitate.
- 8.19.37. Un medic care este solicitat sau are obligația să examineze o persoană privată de libertate ori să dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie și numai prin simpla prezență, să cauționeze sau să favorizeze atingerea integrității fizice ori psihice a vreunui deținut, inclusiv a demnității acestuia.
- 8.19.38. Dacă medicul constată că persoană privată de libertate a suportat maltratări, are obligația să informeze autoritatea judiciară.
- 8.19.39. Exercițarea profesiei medicale nu trebuie făcută impersonal, ci încercând stabilirea unei relații umane cu pacientul, pentru că, la nevoie, compasiunea din partea medicului să nu pară un act formal.
- 8.19.40. Este interzis ca medicul curant să întrețină relații sexuale cu pacienții săi sau să-i supună pe aceștia unor acte degradante pentru ființa umană.
- 8.19.41. Medicul trebuie să dea dovadă de diligență maximă în stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat și în evitarea complicațiilor previzibile la pacientul aflat în îngrijirea sa.
- 8.19.42. Prescripțiile medicale trebuie formulate cât mai clar, medicul asigurându-se că a fost înțeles complet de către bolnav și enturajul acestuia, mergând până la încercarea de a supraveghea executarea tratamentului.
- 8.19.43. Din momentul în care a răspuns unei solicitări, medicul este automat angajat moral să asigure pacientului în cauza îngrijiri conștiincioase și devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competențe superioare.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- 8.19.44. Medicul curant are obligația de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului său obținerea drepturilor sale ce decurg din starea de boală.
- 8.19.45. Pentru orice intervenție medicală diagnostică sau terapeutică este necesar consimțământul informat al pacientului.
- 8.19.46. Consimțământul pacientului trebuie exprimat în condițiile legii.
- 8.19.47. Consimțământul va fi dat după informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile și beneficiile acestora.
- 8.19.48. În situația pacienților minori, incompetenți sau care nu își pot exprima voința, consimțământul va aparține reprezentanților legali.
- 8.19.49. Dacă medicul curant apreciază că decizia aparținătorului sau reprezentantului legal al pacientului nu este în interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul și a lua decizia.
- 8.19.50. În situații de urgență, când este pusă în pericol viața pacientului, iar acesta nu își poate exprima voința și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactați, consimțământul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmând ca informarea acestuia să se facă ulterior.
- 8.19.51. Este interzisă eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezență sau a unor rapoarte tendențioase.
- 8.19.52. Orice act medical va oglindi realitatea obiectivă.
- 8.19.53. Medicul poate emite certificate, atestate și documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatări și a examenelor necesare în acest scop.
- 8.19.54. Este interzis ca informațiile medicale să fie prezentate deformat sau ascunse.
- 8.19.55. Documentele medicale vor respecta forma prevăzută de lege.
- 8.19.56. Documentele medicale nu trebuie să conțină mai multe date decât este necesar scopului pentru care acestea sunt întocmite și eliberate.
- 8.19.57. Persoana la care se referă documentul medical emis are dreptul de a fi informată cu privire la conținutul acestuia.
- 8.19.58. Medicul chemat într-o familie ori colectivitate trebuie să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie.
- 8.19.59. Medicul are obligația de a semna pacientului și anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei înșiși, dar și față de comunitate și colectivitate.
- 8.19.60. Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință conducerii orice situație de care afla și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.
- 8.19.61. Disfuncționalitățile apărute în relațiile medicului cu colegii și colaboratorii, reguli de comportare cu alți profesioniști din sfera sanitară sunt analizate și soluționate în cadrul Consiliului etic al spitalului.
- 8.19.62. Abaterile pe linie profesională ale medicilor sunt analizate în cadrul comisiei de disciplină a spitalului.
- 8.19.63. Cazurile care nu pot fi soluționate la nivel intern sunt analizate și soluționate, după caz, de Colegiul Medicilor Neamț sau de Colegiul Medicilor la nivel de România.
- 8.19.64. Atunci când situația o impune și în condițiile legii, soluționarea unor abateri grave de la normele de conduită etică și de deontologie profesională ale medicilor sunt preluate de instituțiile și autoritățile specifice ale statului (ANI, DNA, Procuratura, etc).

8.20. Concurența profesională

- 8.20.1. Sunt interzise orice conduite în exercitarea profesiei medicale sau în legătură cu aceasta ce contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe, ce afectează demnitatea profesiei și care produc sau sunt susceptibile să producă prejudicii altor medici și/sau pacienților, cum ar fi:

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- a) deturnarea sau încercarea de deturnare a pacienților unui confrate prin folosirea unor informații despre care acesta avea cunoștință la momentul săvârșirii faptei că reprezintă secrete comerciale sau informații confidențiale și a căror dezvăluire poate dăuna semnificativ intereselor acelui confrate;
- b) discreditarea activității unei confrate sau serviciilor sale, prin recurgerea la acțiuni menite să atragă pierderea bunei reputații sau a credibilității acestuia, prin alte mijloace decât cele prevăzute la lit. a);
- c) perceperea unor tarife care nu sunt stabilite în mod autonom/independent, ci sunt rezultatul unor înțelegeri/practici nedeontologice care au caracter înșelător, sau utilizarea acestora pentru a induce în eroare pacientul cu privire la natura, necesitatea sau complexitatea actului medical, contrar principiilor independenței profesionale, practicii medicale bazate pe dovezi și onestității față de pacient;
- d) atragerea pacienților cu avantaje materiale oferite sub orice formă atunci când astfel de beneficii au ca scop sau efect stimularea recurgerii nejustificate la acte medicale sau influențarea deciziei pacientului prin mijloace contrare eticii profesionale și practicii medicale bazate pe dovezi;
- e) determinarea pacienților de a se adresa unei anumite unități medicale sau unui anumit medic prin metode de presiune, publicitate mascată sau înșelătoare ori prin orice alte practici interzise de legislația privind publicitatea sau protecția consumatorului;
- f) oferirea de avantaje materiale unei persoane fizice sau juridice pentru atragerea pacienților;
- g) racolarea personalului instruit prin mijloace nedeontologice (de exemplu, prin folosirea fără drept a informațiilor confidențiale sau secretelor comerciale), fără a aduce atingere libertății individuale a persoanei de a-și alege locul de muncă;
- h) participarea la înțelegeri, coordonări, practici cu alți medici, farmaciști sau alt personal din domeniul sănătății în măsură să afecteze libertatea și independența profesională a medicilor ori să distorsioneze drepturile pacienților;
- i) orice formă de reclamă comparativă înșelătoare, denigratoare sau nefundamentată științific;
- j) orice alte acte sau fapte realizate prin utilizarea unor mijloace nelegale sau frauduloase care vor fi considerate de legislație sau autoritățile publice relevante ca fiind conduse ce contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe și care produc sau sunt susceptibile să producă prejudicii altor medici sau pacienților.

8.20.2. Este admis serviciul gratuit sau voluntariatul în scopuri filantropice, și nu pentru a menține sau atrage pacienți ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală în detrimentul altor concurenți.

8.20.3. Atragerea pacienților de către medic profitând de mandatul deținut sau de funcția administrativă ocupată este interzisă, fiind contrară principiilor fundamentale ale exercitării profesiei.

8.20.4. Exercițarea unei funcții publice nu trebuie să aducă atingere principiilor de imparțialitate, echitate și demnitate profesională și nu poate fi folosită ca mijloc de promovare personală în scopuri medicale sau comerciale.

8.20.5. Este interzis ca medicul să își utilizeze autoritatea profesională pentru a influența decizia pacientului prin reduceri, beneficii sau alte avantaje oferite de terți, atunci când aceste practici sunt înșelătoare, au ca scop sau efect stimularea recurgerii nejustificate la acte medicale, condiționează nejustificat alegerea pacientului ori afectează independența profesională și/sau informarea liberă și corectă a pacientului.

8.21. Mijloacele de publicitate

8.21.1. Principalele mijloace de publicitate care pot fi utilizate sunt:

- a) firma;
- b) sigla, logoul;
- c) corespondența profesională și cărțile de vizită profesionale;
- d) pagina de internet (și/sau pagina în cadrul rețelelor de socializare);
- e) participarea la congrese/simpozioane/evenimente/ emisiuni TV/radio/în mediul online/alte evenimente pe teme medicale, forme de pregătire adresate medicilor sau publicarea de studii, articole,

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

comentarii și lucrări științifice, în scopul furnizării de informații medicale și/sau al schimbului de experiență și opinii științifice în beneficiul pacienților și al sănătății publice;

f) reclame în mediul online realizate în condițiile prezentului cod și Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 20/2025 privind condițiile de desfășurare a publicității de către cabinetele și unitățile medicale;

g) diseminarea de broșuri ori pliante în scopul promovării serviciilor medicale furnizate, precum și a importanței actului medical în scopul asigurării sănătății pacientului și a sănătății publice;

9. NORME DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ SPECIFICE ASISTENȚILOR MEDICALI

9.1. Asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

9.2. Asistentul medical are obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

9.3. În caz de pericol public, asistentul medical nu are dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

9.4. Asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

9.5. Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali din spital încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

9.6. Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșală deontologică.

9.7. Asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestuia.

9.8. Asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

9.9. În baza spiritului de echipă, asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

9.10. Constituie încălcări ale regulilor etice:

a. jignirea și calomnierea profesională;

b. blamarea și defăimarea profesională;

c. orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

9.11. În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiasi pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea semnăturii în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

9.12. În interesul pacienților, asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

9.13. Asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu poate face discriminari pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

9.14. Asistentul medical are obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

9.15. Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

9.16. În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufrazii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical este obligat să răspundă la solicitare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

9.17. Voința pacientului în alegerea asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

9.18. Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

9.19. Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical consideră că nu are suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, este absolut necesară consultarea cu alți colegi sau îndrumarea pacientului către alți specialiști.

9.20. Asistentul medical are obligația de a păstra o atitudine de strictă neutralitate și neimplicare în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

9.21. Asistentul medical poate refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când actul medical poate dăuna sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență în care chiar viața pacientului este pusă în pericol.

9.22. Cazurile de încălcare a normelor de conduită etică a asistentilor medicali sunt analizate și, soluționate de către Consiliul etic al spitalului.

9.23. Cazurile de abateri de la normele de conduită etică și deontologie profesională care nu pot fi soluționate la nivel intern sunt preluate de OAMMR Neamț iar atunci când situația o impune, de OAMMR la nivel de România.

9.24. În cazul în care se constată încălcări ale regulilor de conduită etică și/sau deontologie profesională, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor statutului Ordinului Asistentilor Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România.

9.25. Atunci când situația o impune și în condițiile legii, soluționarea unor abateri grave de la normele de conduită etică și de deontologie profesională ale asistenților medicali sunt preluate de instituțiile și autoritățile specifice ale statului (ANI, DNA, Procuratura, etc).

10. NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CONTRACTUAL

10.1. Asigurarea unui serviciu de calitate

(1) Personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor instituției, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

(2) În exercitarea funcției, personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența, pentru a câștiga și a menține încrederea pacienților în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea serviciilor medicale oferite de SMU Roman.

10.2. Respectarea Constituției și a legilor

(1) Salariații au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția și legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Salariații trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

10.3. Loialitatea față de instituția sanitară

(1) Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției sanitare în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Personalului contractual le este interzis:

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

- să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 - să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;
 - să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
 - să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari publici sau angajați contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;
 - să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.
- (3) Prevederile alin. (2) se aplică și după încetarea raportului de munca, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.
- (4) Prevederile prezentului Cod nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

10.4. Libertatea opiniilor

- (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor spitalului.
- (2) În activitate personalul contractual are obligația de a respecta libertatea opiniilor fără se lăsa influențați de considerente personale.
- (3) În exprimarea opiniilor, personalul trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

10.5. Activitatea publică

- a. Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de către managerul spitalului, în condițiile legii.
- b. Personalul desemnat să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare, încredințat de MS.
- c. În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, personalul poate participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al instituției în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

10.6. Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

- (1) În relațiile cu personalul din cadrul instituției precum și cu persoanele fizice sau juridice, personalul contractual are un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.
- (2) Personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin întrebuintarea unor expresii jignitoare, dezvăluirea aspectelor vieții private, formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.
- (3) Personalul trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor, respectând principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorității publice, prin:
1. promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;
 2. eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

10.7. Conduita în cadrul relațiilor internaționale

- (1) Personalul care reprezintă instituția în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și spitalului.
- (2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.
- (3) În deplasările în afara țării, personalul este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

10.8. Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

10.8.1. Angajații nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de serviciu sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

10.9. Participarea la procesul de luare a deciziilor

- (1) În procesul de luare a deciziilor personalul contractual are obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.
- (2) Personalul contractual are obligația de a nu promite luarea unei decizii de către instituția publică, de către alți angajați, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

10.10. Obiectivitate în evaluare

- (1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.
- (2) Personalul de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.
- (3) Personalul de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcție pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile enunțate.

10.11. Folosirea abuziva a atribuțiilor funcției deținute

- (1) Personalul spitalului are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.
- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajații au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.
- (4) Angajații au obligația de a nu impune altor angajați să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

10.12. Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul SMU Roman este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a spitalului, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.
- (2) Personalul spitalului are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

(3) Personalul trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a resurselor, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului contractual care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității sau a instituției publice pentru realizarea acestora, fără aprobarea conducerii unității.

11. COORDONAREA, MONITORIZAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ

11.1. Sesizarea

11.1.1. Conducerea spitalului, Direcția de Sănătate Publică Neamț, Ministerul Sănătății, Primăria Municipiului Roman pot fi sesizate de orice persoana cu privire la:

a) încălcarea prevederilor prezentului Cod de conduita etica si profesională de către personalul care își desfășoară activitățile în cadrul spitalului;

b) constrângerea sau amenintarea exercitata asupra oricarui salariat care isi desfasoara activitatea in cadrul spitalului, pentru a-l determina sa încalce dispozitiile legale în vigoare sau sa le aplice necorespunzător.

11.1.2. Sesizarea prevăzută în paragraful (1) nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii.

11.1.3. Salariații care își desfășoară activitatea în cadrul spitalului nu pot fi sancționați sau prejudiciați în nici un fel pentru sesizarea cu buna-credința a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

11.1.4. Conducerea spitalului, Direcția de Sănătate Publică Neamț, Ministerul Sănătății, Primăria Municipiului Roman, în funcție de situație, vor verifica actele și faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidențialității privind identitatea persoanei care a făcut/transmis sesizarea.

11.2. Soluționarea sesizării

11.2.1. Rezultatele activității de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemnează într-un raport întocmit de Comisia de soluționare a petițiilor pe baza căruia conducerea spitalului, Direcția de Sănătate Publică Neamț, Ministerul Sănătății, Primăria Municipiului Roman, în funcție de situație, vor formula recomandări cu privire la modul de corectare a deficiențelor constatate.

11.2.2. Recomandările conducerii spitalului, Direcției de Sănătate Publică Neamț, Colegiului Medicilor, Ministerului Sănătății, Primăriei Municipiului Roman, în funcție de situație, vor fi comunicate:

a) salariatului sau persoanei care a formulat sesizarea;

b) salariatului care face obiectul sesizării.

12. DISPOZIȚII FINALE

12.1. Răspunderea

12.1.1. Încălcarea dispozițiilor prezentului Cod, atrage răspunderea disciplinară a personalului SMU Roman, în condițiile legii.

12.1.2. Consiliul etic care a fost desemnat de managerul spitalului, prin decizie internă, are asigurată competența de:

a. a cerceta toate cazurile în care personalul spitalului a încălcat prevederile prezentului Cod de conduită etică;

b. a propune aplicarea sancțiunilor specifice, în condițiile legii;

c. a emite avize și hotărâri specifice.

12.1.3. Persoanele care fac parte din Consiliu etic au obligația de a respecta, în efectuarea analizei și stabilirii sancțiunilor și prevederile Legii nr. 53/2003, cu toate modificările și completările ulterioare.

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL PERSONALULUI SPITALULUI MUNICIPAL DE URGENȚĂ ROMAN**

12.1.4. În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, Consiliul etic are obligația de a sesiza organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

12.1.5. Personalul spitalului răspunde, în conformitate cu prevederile legii, în cazul în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduc prejudicii unor persoane fizice, juridice și acestei instituții medicale.

12.2. Asigurarea publicității

12.2.1. Pentru informare și conformare privind cerințele acestui Cod, prezentul document va fi transmis tuturor structurilor din cadrul spitalului.

12.2.2. Prezentul Cod se va aduce la cunoștință tuturor funcțiilor de management și de execuție care lucrează în structurile spitalului iar confirmarea explicării acestuia se va menține ca și dovadă scrisă prin procese verbale/rapoarte de instruiți specifice.

12.2.3. Codul de conduită etică și deontologie profesională își va produce efecte față de întreg personalul SMU Roman din momentul încunoaștințării acestora.

12.2.4. Orice modificare care va interveni în conținutul prezentului Cod va fi supusă aceleiași proceduri de informare anterior prezentate.